

[אורח | תמי סגיבי שיפטר]

תלמדו סוציולוגיה

הפקולטות למשפטים או מינהל עסקים פופולריות יותר, אבל התיקון החברתי יגיע רק בעזרת מדעי החברה

למדע הסוציולוגיה, העוסק בחברה ובהתנהגות החברתית של האדם, יש את יכולת ההשפעה הגבוהה ביותר על עיצוב פני החברה הישראלית. עם זאת, בציבור ובקרב מקבלי ההחלטות ומעצבי המדיניות, המודעות באשר לאפשרויות תרומתה של הסוציולוגיה נמוכה ולפעמים אף אינה קיימת.

בזמן שלימודי משפטים, כלכלה ומינהל עסקים הם אולי "חלומה של כל אם יהודיה" וזוכים להילה ולביקוש הולך וגובר בקרב סטודנטים, תחום הסוציולוגיה נדחק לשוליים והביקוש לו יורד. אולם דווקא על רקע מורכב יותר של המצב הכלכלי והחברתי במדינת ישראל, ובכלל זאת התהפוכות והתהליכים הדרמטיים שעוברות חברות בארץ ובעולם, לימודי הסוציולוגיה צריכים לעבור לקדמת הבמה ולקבל את תשומת הלב הראויה.

יש הרואים בסוציולוגיה כמספקת פתרון לבעיות החברה, יש הרואים בה כמספקת בסיס למהפכה חברתית, ומנגד ישנו הרוב המכריע, הסבור כי אין זה מתפקידה של הסוציולוגיה להגדיר למדינאים את הפעולות שאותן יש לנקוט. לאור זאת נתפס הסוציולוג כבלתי נחוץ. לראיה, סוציולוגים אינם מוזמנים להשתתף בוועדות, לכתוב ניירות עמדה רשמיים או לייעץ בתחומים רלוונטיים לתחום עיסוקם כמעוררת החינוך, הבריאות, הכלכלה ועוד.

החברה הישראלית, כמו חברות רבות אחרות, עוברת שינויים משמעותיים. חלק משינויים אלו קשורים באופן הדוק לשאלת הפערים הכלכליים חברתיים ומחדדים את הצורך בהתערבות מדינית וחברתית לשינוי. אנו עדים להקצנה על ציר העושר ולפער ההכנסות הגדל, ועמו רמת עוני גבוהה. האוכלוסייה הערבית מודרת ברובה ממוקדי כוח ומעמדות של יוקרה והכנסה גבוהה בשוק העבודה. קבוצות של עולים ומתגוררים אחרים נמצאים בשולי החברה הישראלית, ואף בהיבט המגדרי עדיין קיימים פערים.

על המדינה מוטלת החובה ובידיה הכוח ליצור את התנאים שיאפשרו לאזרחיה חיים בביטחון, כבוד ורווחה. חקיקה ומדיניות חברתית מעצבים את סיכויי החיים וההזדמנויות של האזרחים בחברה. אף שאנו תולים תקוות ומאמינים שהתקדמות במדע ובטכנולוגיה יתרום לשוויון בחברה, בפועל, התקדמות בתחומים אלה רק מעלה את חשיבותם של מאפיינים חברתיים ותרבותיים ומדגישה את הפערים בין קבוצות בחברה. ככל שהידע מצטבר והטכנולוגיה מתקדמת, חשיבותה של המדיניות החברתית המכוונת לצמצום פערים חברתיים עולה.

אתמול והיום נערך במכללה האקדמית תל אביב-יפו הכנס השנתי של האגודה הסוציולוגית הישראלית. נושא הכנס השנה – תרומת הסוציולוגיה? מפגשים עם תחומי רעת משיקים – מעלה לדיון את שאלת תרומתה של הסוציולוגיה בנושאים חברתיים מרכזיים שעל סדר היום הציבורי בישראל ובעולם. הגיעה העת להכיר בחשיבותה ובייחודיותה של הסוציולוגיה. יישומו של ידע סוציולוגי יתרום לעיצוב מדיניות חברתית המתחשבת במאפיינים חברתיים ותרבותיים ויתרום לאפשרות לצמצם פערים חברתיים ולחולל שינוי מהותי בחברה. ©